

***Statenstuk* 2020-935**

Investeringsagenda, thema Mobiliteit

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 21 oktober 2020
- Provinciale Staten op 11 november 2020
- Fatale beslisdatum: 11 november 2020

Behandeld door mevrouw I. Roelfs, telefoonnummer (0592) 36 55 43, e-mail i.roelfs@drenthe.nl
Portefeuillehouder: de heer C. Bijl

Inleiding

a. Algemeen

Sinds 2014/2015 werken de provincie Drenthe, de Landkreis Graftschaf Bentheim en de Bentheimer Eisenbahn AG aan de ontwikkeling van het personenvervoer op het traject Emmen-Rheine. Er is in 2016 een gezamenlijke haalbaarheidsstudie uitgevoerd waaruit is gebleken dat gemiddeld 1.500 reizigers per dag van deze verbinding gebruik zouden kunnen gaan maken. Daarnaast zijn andere economische en maatschappelijke effecten in kaart gebracht. Aan Duitse zijde is de afgelopen jaren gewerkt aan de revitalisering van de infrastructuur (spoorovergangen, kunstwerken en stations) ten behoeve van het weer instellen van personenvervoer op het traject Bad Bentheim-Nordhorn-Neuenhaus. Dit traject met de naam Regiopa is gereed, de treinen rijden sinds 7 juli 2019 en de geprognoseerde aantallen reizigers zijn vanaf het begin gehaald. Op basis van het Coalitieakkoord 2019-2023 'Drenthe, mooi voor elkaar!' en de Drentse Duitsland-agenda, werken wij met onze Duitse partners samen verder aan dit project. De ambitie is dat de Duitse reizigerstreinen in december 2024 rijden op het tracé Bad Bentheim-Coevorden.

Ten behoeve van de raming van exploitatie- en investeringskosten en verdere besluitvorming en financiering door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), is in deze verkennende fase meer onderzoek noodzakelijk dan in 2019 was voorzien, met name door ProRail. Dit komt voor een deel door het unieke karakter van dit project, waardoor het voor de Nederlandse overheid en ProRail ook pionieren is. Het bijzondere van deze grensoverschrijdende spoorverbinding is vooral dat een Duitse regionale spoorvervoerder een reizigersverbinding wil exploiteren in Nederland over bestaand eigen (nu nog) goederenspoor én over ProRail-spoor.

b. Europese aspecten

Niet van toepassing.

c. Economie/werkgelegenheid

De personenspoorverbinding Emmen-Rheine bevordert de sociaal-maatschappelijke en economische integratie van de grensregio Drenthe-Graftschaf Bentheim en draagt daardoor bij aan de versterking van het Drentse vestigingsklimaat, de economische structuurversterking en de bevordering van grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit. Voornamelijk forenzen die tussen beide landen heen en weer pendelen voor opleiding of werk én toeristen zullen hiervan profiteren.

d. Participatie

Bij de uitvoering van het project werken wij samen met de deelstaat Nedersaksen (Ministerie van Economie, Verkeer, Arbeidsmarkt en Digitalisering), de Landkreis Graftschaf Bentheim, de Bentheimer Eisenbahn AG, de gemeente Coevorden, de gemeente Emmen, de Samtgemeinde Emlichheim, de Samtgemeinde Neuenhaus, de Samtgemeinde Schüttorf, de stad Nordhorn en de stad Bad Bentheim.

Advies

1. € 500.000,-- beschikbaar te stellen vanuit de Reserve Investeringsagenda Drenthe voor de uitwerking van het thema Mobiliteit van de Investeringsagenda 2020-2023: onderzoeken in de verkenningsfase van de spoorverbinding Emmen-Rheine, tracé Coevorden-Neuenhaus.

Doelstelling uit de begroting

4.1.02 Versterkte (inter)nationale verbindingen over spoor, weg, water en door de lucht

Argumenten

1.1. *Hiermee voldoen wij aan de toezegging in het Statenstuk Investeringsagenda 2020-2023 om per thema een uitwerking aan uw Staten voor te leggen.*

Deze besluitvorming was voorzien op 22 april 2020, maar is vanwege de coronacrisis doorgeschoven; gezien de doorlooptijd van de onderzoeken en de plannings van onze partners en vooral van het ministerie zou later opstarten tot onwenselijke vertragingen leiden. Daarom hebben wij de onderzoeken deels al opgestart in april en voorgeschoten uit ander budget; in het derde kwartaal van 2020 verwachten we de eerste resultaten.

1.2. *Hiermee wordt invulling gegeven aan het Coalitieakkoord 2019-2023, de Drentse Duitsland agenda 2017-2020 en de motie M2019-1 Grensoverschrijdende samenwerking met Nedersaksen (zie ook de Statenbrief van 24 maart 2020, kenmerk 13/5.7/2020000559).*

1.3. *Uitgebreide onderzoeken en onderbouwingen zijn noodzakelijk voor verdere besluitvorming en ten behoeve van het financieringsverzoek aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. (I&W)*

Tijdsplanning

Voor de planning zijn wij afhankelijk van de doorlooptijd van de onderzoeken en de plannings van onze partners (ProRail en Duitse overheden).

Wij richten ons op het tracé in Nederland, waarbij er continu afstemming is met de Duitse plannings en het spoor aan Duitse zijde. De huidige planning voor het tracé in Nederland is:

1. onderzoeken Verkenningfase deel 1, start april 2020, planning gereed derde kwartaal 2020.

Resultaten:

- Notitie Kansrijke Oplossingsrichtingen inclusief globale kostenramingen;
- Modelmatige onderbouwing ten behoeve van financieringsverzoek bij het Ministerie van I&W, in het vierde kwartaal van 2020;

2. in het derde of vierde kwartaal van 2020 informeren wij u over de voortgang van de onderzoeken, alsmede over de vervolgstappen;

3. opstarten onderzoeken voor een voorkeursvariant, Verkenningfase deel 2. Aanvang vanaf het derde kwartaal 2020, planning gereed medio 2021.

Resultaten:

- aangetoonde haalbaarheid en maakbaarheid van het project;
- een raming van de integrale investeringskosten (met marges);
- een mijlpalenplanning;
- een onderbouwd risicoprofiel;

4. de algehele projectplanning is erop gericht dat de Bentheimer Eisenbahn vanaf december 2024 een uursdienst voor grensoverschrijdende reizigerstreinen gaat verzorgen tussen Bad Bentheim en Coevorden.

Financiën

De kosten voor onderzoeken ten behoeve van de spoorverbinding Emmen-Rheine zijn voor 2020 geraamd op € 500.000,--. Wij stellen voor deze kosten te dekken uit de Reserve Investeringsagenda. De kans is aanwezig dat een deel van de onderzoeken nog doorloopt in 2021 met kostenboekingen in 2021 ten laste van de Reserve Investeringsagenda.

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing.

Communicatie

De projectcommunicatie is in deze verkenningsfase nog summier. Wel lobbyen de projectpartners actief voor dit project in Den Haag, Hannover, Berlijn en Brussel. Voorstel is om in het derde kwartaal van 2020, voorafgaand aan de Notitie Kansrijke Oplossingsrichtingen, een communicatieplan op te stellen, waarin ook omgevingsmanagement een rol speelt in aanloop naar de vervolgbeslissingen.

Bijlagen

Niet van toepassing.

Ter inzage in kamer C0.39

Niet van toepassing.

Assen, 12 mei 2020

Kenmerk: 20/5.2/2020001040

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
W.F. Brenkman MSc, secretaris

md/coll.

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 12 mei 2020, kenmerk 20/5.2/2020001040;

BESLUITEN:

€ 500.000,-- beschikbaar te stellen vanuit de Reserve Investeringsagenda Drenthe voor de uitwerking van het thema Mobiliteit van de Investeringsagenda 2020-2023: onderzoeken in de verkenningsfase van de spoorverbinding Emmen-Rheine, tracé Coevorden-Neuenhaus.

Assen, 11 november 2020

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

md/coll.